

Tango Kids 2

www.verait.se

Anvisningar

Version 2 för macOS 10.12 eller nyare

© Vera IT

Innehåll

- Tango Kids
- Krav
- Installation
- Programbeskrivning
- Menyval
 - 1. Rätt finger
 - 2. Träning
 - 3. Specialtangenter
 - 4. Tangentinformation
 - 5. Information
 - 6. Talval
- Förslag till introduktion
 - 1. Översikt
 - A. Funktionstangenterna
 - B. Skrivdelen
 - C. Markörflyttarna
 - D. Räknedelen
 - 2. Viktiga kommandotangenter
 - 3. Varning för låstangenter!
 - 4. Varning för systemtangenter!
 - 5. Övningen Special
 - 6. Vissa övningar är svåra
- Anpassning

Tango Kids

Med hjälp av Tango Kids kan synskadade och andra träna upp sin förmåga att hantera ett normalt tangentbord.

Tango Kids är framtaget för att fylla behovet av grundläggande tangentträning. Tanken är att användaren efter en grundlig introduktion av en datorkunnig lärare eller annan datorkunnig medhjälpare ska kunna använda programmet åtminstone delvis på egen hand. Den metod som tränas är touch-tekniken.

Den här versionen har inbyggt tal och någon separat talsyntes behövs därför inte.

För att den självständiga träningen ska fungera så bra som möjligt är det viktigt att användaren först får hjälp att hitta tangenterna ESC, Upp-pil, Ner-pil och Enter.

Tango Kids är en variant av Tango Touch som utvecklats för att hjälpa synskadade barn att lära sig använda ett vanligt tangentbord på ett roligt och engagerande sätt. Programmet kan också användas av andra barn som behöver grundläggande tangentträning.

OBS!

Information om programmet kan läsas upp direkt från Tango Kids. Välj Information i huvudmenyn och därefter avsnitt i undermenyn.

Krav

Tango Kids har stöd för macOS 10.12 eller nyare.

Alla anvisningar i denna handledning och i programmet avser ett vanligt tangentbord av standardtyp. Det är mycket viktigt att tangentbordet är helt felfritt.

Programmet används helt på egen risk.

Installation

1. Starta installationsprogrammet (tk2se_setup.zip).
2. Följ anvisningarna på skärmen.

Programbeskrivning

Den grundläggande träningen med fingersättningen utförs med hjälp av övningen Rätt finger. Här får användaren information om vilket finger som ska användas för en viss tangent samtidigt som man övar.

Det är mycket viktigt att träna fingersättningen tills den verkligen sitter i ryggmärgen.

Därefter kan man övergå till menyalternativet Träning, där man får försöka på egen hand utan hjälp.

Ord och eventuella skiljetecken följs alltid av ett mellanslag. Ny text matas fram med mellanslag efter sista ordet. Talstödet ger anvisningar.

Om användaren råkar trycka fel bokstavstangent upprepas den rätta bokstaven.

Avsnittet Special erbjuder träning på kontrolltangenter, funktionstangenter, markörflyttare, räknedelen (det numeriska tangentbordet) och kombinationstryckningar. Här krävs ofta hjälp av lärare eller medhjälpare, särskilt om användaren är blind eller gravt synskadad.

Alternativet Tangentinfo är avsett för den som vill orientera sig på tangentbordet på egen hand. Tryck på en tangent så visar och läser programmet upp tangentens namn. Endast standardtangenter läses upp.

Menyval

Välj i menyerna genom att flytta markeringen med upp- och nerpil. Tango Kids läser upp det alternativ som markerats. Verkställ valet med Enter.

Man kan också flytta menymarkeringen med den siffra som anges för varje menyalternativ.

I Tango Kids huvudmeny kan man välja mellan följande alternativ:

1. Rätt finger

Här får man veta vilket finger som används för en viss tangent.

Rad 0 är grundraden ASDFG...

Rad -1 är raden nedanför grundraden, dvs <ZXCV...

Rad +1 är raden ovanför grundraden, dvs QWERT...

Rad +2 är sifferraden.

Rätt-finger-övningarna är cirkulära. En övning börjar om när den är avklarad, så man kan fortsätta tills man vill avsluta.

Vissa fingrar betjänar mer än en tangent. Vänster pekfinger används till exempel inte bara för F utan även för G. Det är viktigt att särskilt nybörjare får hjälp med detta av lärare eller annan medhjälpare.

2. Träning

Avsluta alla ord och eventuella skiljetecken med mellanslag så matas ny text fram automatiskt.

Talet läser först upp hela meningen och därefter det tecken som ska skrivas. Tryck Enter för att upprepa hela meningen.

Om man råkar trycka fel upprepar talsyntesen tangentens namn.

Avsluta alla ord, skiljetecken och rader med mellanslag så matas ny text fram automatiskt.

När avsnittet är klart visas en resultatrapport som även läses upp.

3. Specialtangenter

Övningen omfattar kontrolltangenter, funktionstangenter, markörflyttare, räknedelen och kombinationstryckningar.

Om man trycker fel får man uppmaningen att försöka igen. ESC avbryter övningen.

OBS!

Denna övning kräver vanligtvis hjälp av lärare eller annan medhjälpare, särskilt om användaren är blind eller gravt synskadad. Se också Förslag till introduktion, avsnitt 1 Översikt.

Övningarna är cirkulära och börjar om när de är avklarade. Mellanslag flyttar alltid till nästa uppgift och kan användas om en viss tangenttryckning är för svar.

4. Tangentinformation

Tangentinfo är främst avsett för blinda och gravt synskadade som vill orientera sig på tangentbordet på egen hand. Tryck på en tangent för att få veta vad den heter eller vilken bokstav den motsvarar. Endast standardtangenter läses upp. ESC avbryter.

5. Information

Detta menyalternativ visar och läser upp information om programmet. Välj avsnitt i undermenyn. Man kan göra paus med mellanslag och fortsätta uppläsningen med ett nytt tryck på mellanslag.

6. Talval

Detta menyalternativ låter användaren välja röst samt stänga av eller starta talet. Utöver de vanliga rösterna finns i Tango Kids även en variant av rösten Elin som ljudar bokstäver.

Förslag till introduktion

Introduktionen till Tango Kids kan till exempel omfatta följande moment:

1. Översikt

Det är mycket viktigt att användaren får en klar uppfattning om hur tangentbordet är uppbyggt i stort. Låt användaren i lugn och ro känna var gränserna går. Upprepa detta tills tangentbordets utformning känns någorlunda säker.

I programmet används följande beteckningar för tangentbordets olika delar:

A. Funktionstangenterna

Raden med funktionstangenter sitter längst upp på tangentbordet, närmast skärmen. Den är indelad i tre undergrupper:

- F1 till och med F4 bildar vänstra gruppen.
- F5 till och med F8 bildar mellangruppen.
- F9 till och med F12 bildar högra gruppen.

Längst till vänster på samma rad finns ESC, vars viktigaste funktion är att avbryta en pågående aktivitet. Eftersom ESC avbryter övningar finns ingen särskild träning för denna tangent. Hanteringen av ESC bör därför övas under ledning.

Funktionstangenter tränas i avsnittet Special.

B. Skrivdelen

Detta är tangentbordets huvuddel. Här finns bokstäver, siffror, skiljetecken och andra tecken, till exempel @. Dessutom finns viktiga styr- och kontrolltangenter som Shift och Option.

Med hjälp av avsnitten Rätt finger och Träning kan användaren lära sig de flesta av skrivdelens tangenter. Styr- och kontrolltangenter övas huvudsakligen i avsnittet Special.

C. Markörflyttarna

Till höger om skrivdelen finns på många tangentbord mindre tangentgrupper. De flesta av dessa tangenter flyttar markören vid ordbehandling, medan några har andra funktioner. I programmet benämns grupperna Pil-gruppen, End-gruppen och ScrollLock-gruppen.

I avsnittet Special finns övning på dessa tangentgrupper.

D. Räknedelen

Längst till höger på ett fullstort tangentbord finns ofta räknedelen, även kallad det numeriska tangentbordet. Den används ofta vid inmatning av siffror och kan vara lättare att hantera än siffrorna på skrivdelen.

I avsnittet Special finns en särskild övning för räknedelens tangenter.

2. Viktiga kommandotangenter

För att snabbt kunna börja använda Tango Kids på egen hand bör användaren tidigt få lära sig de viktigaste styrtangenterna: ESC, Shift, Ctrl, Command, Option, Mellanslag, Uppil, Nerpil och Enter. Denna inläring kräver vanligtvis hjälp om användaren är blind eller gravt synskadad.

ESC avbryter och visar vid behov ett meddelande. Mellanslag matar fram ny text vid träning. De övriga tangenterna används på vanligt sätt vid skrivning och val i menyer.

3. Varning för låstangenter!

Versallåset (Caps Lock) och sifferlåset (Num Lock) bör uppmärksammas.

Ett vanligt problem vid skrivträningen är att Caps Lock har aktiverats av misstag. Då kan det verka som om programmet inte accepterar rätt tangent.

Ett liknande problem kan gälla Num Lock. Många synskadade använder gärna det numeriska tangentbordet för sifferskrivning, så det är viktigt att känna till hur sifferlåset fungerar.

Eftersom dessa problem också är vanliga i andra program ger Tango Kids ingen automatisk hjälp här. Användaren behöver träna på att lösa situationen själv genom att trycka på respektive tangent igen.

4. Varning för systemtangenter!

Vissa F-tangenter styr funktioner i macOS, till exempel Launchpad och volym. Det kan ställa till problem om programmet tappar fokus.

Uppmärksamma användaren på dessa tangenter och markera dem gärna särskilt.

5. Övningen Special

Övningen Special tränar kontrolltangenter, funktionstangenter, markörflyttare, räknedelen och tangentkombinationer av olika slag.

Några fullständiga genomgångar tillsammans med lärare eller annan medhjälpare underlättar.

TIPS!

Träningen på specialtangenter kan gärna inledas med Tangentinfo. Där får den synskadade användaren möjlighet att själv utforska tangentbordet. Tryck på en tangent så läser talsyntesen upp namnet, samtidigt som det visas på skärmen. Endast standardtangenter läses upp.

6. Vissa övningar är svåra

Tänk på att vissa övningar verkligen är svåra.

Utrops- och frågetecken kan vara svåra att komma åt. Börja med små bokstäver, siffror och vanliga skiljetecken. I Rätt finger kan övningarna 1 till 9 samt 19 användas och i Träning avsnitten 1 till 8.

Därefter kan stora bokstäver tränas med Rätt finger 14, 15, 16, 17 och 20 samt i Träning avsnitt 9 och texterna i övningarna 15 till 18.

Anpassning

Tango Kids kan anpassas på flera sätt. Färgerna kan ändras med fördefinierade färgscheman, det inbyggda talet kan slås av eller på och textstorleken i menyerna kan justeras med plus och minus. Vissa övningstexter kan ersättas med egna texter och det går att välja mellan fullstort och kompakt tangentbord. Inställningarna sparas automatiskt tills de ändras igen.